



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Commodi Oratio in ingressu ad Imperium: Argumentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

amoris excubiis defenditur? Hæc arx inaccessa, hoc inexpugnabile munimentum, munimento non egere, frustra se terrore succinxerit, qui leptus charitate non fuerit.

V. Concludit per humanam commendationem filii, quam si non neglexerint, sibi principem optimum faciens, Patris vero sepulcorum cineres, & manes demerentur.

COMMUDI ORATIO.

Argumentum.

Commodus, Marci Imperatoris filius, quum paternam imperij hereditatem cerneret, de consilio amicorum sese in castra contulit, ut quum militem donatim, & blanda oratione sibi conciliasset, ab eo Imperator appellaretur. Eo quum venisset, hanc concionem apud milites habuit, commemoratoque patris in se, & in eos studio, diuturna que sua cum illis consuetudine, quantæ sibi coniunctionis & necessitudinis causa cum ijs intercederet ostendit, horratuque est, ut sibi in suscipiendis, & amplificando imperio adesse vellent.

Ex eodem Herodiano.

Κοινην ειναι μοι προς υμας την επι της χα-
ταλαβουσιν αληθινα, & μηδεν δελεηπι-
τον υμας εμυ δυσφορειν, εμαυτον ακρι-
βως πεπεικα. ουδε γαρ παροντες μοι το πα-
τρος, πλουεντες εν υμων εξιστη. εκειν γαρ παν-
τας υμας ως ενα ηγαπα. εχαμεν ουν μαλλον
αυσρα πωτε με η τον χαλκον. την μεν γαρ,
προσχηριαν ηγειτο φύσεως, την δε, αρετης κοι-
νησαν. φειων τε με πολλοις νηπιον οντα, ταυς
υμετερας ενχειριτε πιστοι. διόπερ & ιατα
πάσης εινεως μεδέξεν προς υμων ελπιχα. τ
μ. προσεβουτέρω, ζορην μοι ταυτα οφειλοντων
τους η ηλικιαται, ετι οτις αν & συμφορητας τ
ει οπλοισ εργαυ αποκαλοειν. παντα γαρ η-
μας ως ενα ο πατηρ εφίλει τε & πασαν αρετην
επαίδευεν. Εωκε η μετ' εκεινον με βασιλευ η
τύχη, οδ & επείσαχλον, ώπερ οι προ εμυ, προ-
σκητηω σεμνωσόμερον αρχη, αλλά μόνον τε
υμιν εγω ει τις βασιλείοις αποκηδύω. & μη
πειραθέντα με ιδιωλεων απαργανω, αμα ε
τ γαστρος προελθεν, βασιλειον υπεδεξατο πορ-
φυρις. ομυ δε με ειδεν ηλιον ανδραπον, & βα-
σιλευ. ειότως αν οδι ταυτα λογιόμενοι, εερ-
χοιτε ουδοθεντα υμιν αλλά γενηθέντα αυτοκρα-

Communi mihi esse vobiscum huius
maiorum calamitatis, neque vos abire,
quam me ipsum affectos esse, planissime
persuasum habeo: neque enim ego superstitie
parente ipso meo, superiorem me vobis vi-
quam gessi. Nam ille ita nos vniuersos, ut v-
num aliquem diligebat, lubriciusque me com-
militonem, quam filium vocitabat: quippe
hanc naturæ appellationem, illam vero virtu-
tis communicationem existimabat. Quin in-
fantem sæpè me in vlnis gestans, vobis da-
bat in manus, quasi que vestræ mandabat fi-
dei Quapropter, minime dubio, quin mihi
omnem sitis benevolentiam adhiberit:
quum pro alumno me maiores natu habere
debeant, ipsos autem aequales, condiscipulos
armorum iure appellauerim. Siquidem ita
nos vniuersos, ut vnum aliquem, pater dili-
gebat, omnique virtutum studio, ac bonis ar-
tibus curabat instituendos. Nunc me post il-
lum vobis principem fortuna dedit, non qui-
dem ascititium, quales ante me fuerunt,
neque velut acquisito imperio gloriantem.
Quippe vnus ego vobis natus, educatusque
in aula, priuatisque intactum cunabulis, sta-
tim me ut ex alio prodieram, imperatoria
purpura suscepit, simulque sol hominem me
vidit, & principem, hæc cum animis vestris re-
putantes, iure principem colite non datum vo-
bis,

παρα. ἵππ. γὰρ πατὴρ εἰς οὐρανὸν ἀναπλάσσει, ὅπως
 δὲ δὴ καὶ οὐρανὸς ἐστὶ θεῶν. ὑμῖν δὲ χρὴ μέλειν
 τὸ εὖ ἀνδρῶν εἶναι, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίης κα-
 τορθῶν εὖ αὐτὰ καὶ βεβαῖον, ὑμῶν ἔργον, εἰ
 τότε τὸ πολέμῳ κίβητα μὲν πάσης ἀνδρεί-
 ας ἀπαλείψοιτε, καὶ τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν μέχρις
 Ὠκεανῶν προάγαγοιτε. ὑμῖν τε καὶ ταῦτα δόξαν
 οἶτε, καὶ τὴν τῶ κοινῆ πατρὸς μνήμην χάριτι
 ἀξίας οὕτως ἀμείβεσθε. ἐν ἵππαρχῶν τε τῶ λε-
 γομένων, καὶ τὰ πρὸ τῆς οἰκίας ἐφάρξαι ἠγείθε. ἐδ-
 διμονοῖσθε δὲ ἂν τὰ δεόντα πράττοντες ὑπὸ
 τοῖσι τα μέρτερι. καὶ τὰ μὲν πρότερον ὑμῖν ἀν-
 δρείας χρὴ ὁρᾶσθαι, εἰς τὴν ἐκείνῃ θείαν τε καὶ
 στρατηγίαν τὴν ἀναφορὰν ἔχει. ὅσα δὲ ἂν οὐ
 βασιλεῖ ἐπὶ προθύμιας ἐπιδείξοιτε, τῶν τῆρ
 δόξαν πίστεως τε ἀγαθῆς καὶ ἀνδρείας ἀποῖσθε.
 τό, τε οὐ ὑμῖν νέον σεμνότητι πληρώσετε, τῆ
 ὑμῶν ἔργον ἀνδραγαθία. τό, τε βάρβαρον
 οὐκ ἐπὶ ἑαυτῶν ἡγεμονίας κωλυθῆναι, οὐτε εἰς τὸ
 παρὸν χυλᾶσθαι τῆς ἡλικίας χυλᾶσθαι ἠ-
 σαν, τὰ τε μίλλοντα φοβῶν εἰς τὸ πεπερι-
 μέτωρ.

bis, sed natum. Nam pater quidem iam in cœ-
 lum euectus, confors est, confessorque Deo-
 rum, nobis autem orbis terrarum gubernacula,
 rerumque humanarum cura incumbit. Quæ
 quos successus, quantaque habitura sunt vi-
 res, in vestra manu est. Si enim belli reliquias
 fortiter deleueritis, & imperij Romani teim-
 nus ad Oceanum usque promoueritis, cum ipsi
 vobis ingentem gloriam comparabit, cum
 communis parentis memoriæ debitam gratiam
 referetis. Atque eum quidem exaudire que-
 dicimus, & intueri præsentem, quæ gerimus,
 credite nos autem felicissimos, qui benefacto-
 rum nostrorum testem eiusmodi simus habituri.
 Quæ igitur ad hanc diem fortissimè prosper-
 rimeque gessistis, illius scilicet sapientiæ, gu-
 bernationique tribuuntur: quæ autem mecum,
 hoc est, cum iuvene Imperatore vestro, præ-
 clare feceritis, ea sunt vobis ipsis, quasi peculi-
 arem cum fidei, tum virtutis claritudinem par-
 titura. Quo circa, & ætati meæ rebus strenuè
 gerendis auctoritatem conciliabit, & barba-
 ra gens initio noui principatus repressa, neque
 in præsens contemptu ætatis nostræ se efferet
 audacius, & suis nunc edocta periculis, metua
 deinceps perpetuò coercetbitur.

O E C O N O M I A O R A T I O N I S.

- I. Exordium prudens à pietate in patrem, & fiducia in milites.
- II. Antonini mortui commendatio, amor eius, & benevolentia in populares. Blandita in ipsum Commodum, cui magna in stat commendationi esse debet, tanto parenti placuisse.
- III. Hinc ratio benevolentia, quam expeclat à militibus, non noua, & assestia, sed qua firmu radicibus inoleuerit, qui pro imperium cum luce habuit, quod dixit, hoc Claudianus in Panegyri Hono-

ry, & imitatus est Panegyristes Constantini Magni, imperium nascendo meruisti, quod quidē mihi Deorum immortalium manus, & primum videtur, & maximum, in lucem statim te felicem venire.
 IV. Quare Patre de rebus humanis sublato, cum in eius humeros hæc imperij moles refundatur, tantarum rerum administratos hortatur, ad fidelissima obsequia. Argumenta sunt à persona Patris demortui, & rebus antea gestis, quibus etiam accedunt præmiorum illecebra.

Felicitas Natalium.

A C T I O P A R R I C I -
 dij nobilissima.
 Ex Tito Liuiio.
 Argumentum.

Philippo Regi Macedonum, magni illius Philippi abnepoti, filij duo erant, Perseus, & Deme-

trius, quorum minor natus Demetrius multitudinũ fauorem demeruerat, gratus ab initio Romanis, & legationum quas pro patre impigre exequutus erat, nomine, & alijs præclaris rebus, quæ in egregio principe pralucebant. Hoc ipsum Perseus frater agrè serebat, quod ita sibi viam ad imperium pramunire Demetrius vide-

